

На вниманието на **Народното събрание**

Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление

На вниманието на

Министерство на здравеопазването

Дирекция „Нормативно регулиране на системата на здравеопазването“

СТАНОВИЩЕ

на Фондация Български адвокати за правата на човека

относно проекта за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация и предложение за изменение на Наредба № 19 от 22 декември 2014 г. за утвърждаване на медицински стандарт "акушерство и гинекология"

Уважаеми дами и господа народни представители,

Уважаеми членове на дирекция „Нормативно регулиране на системата на здравеопазването“ към Министерството на здравеопазването,

Български адвокати за правата на човека подкрепя изцяло внесеното от Министерски съвет на Република България предложение за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация в частта, в която се предвижда издаване на акт за раждане на мъртвородените деца и се дава възможност телата на тези деца да бъдат погребвани.

Считаме, че за да бъде приведено законодателството ни в съответствие с европейските стандарти в областта и с практиката на Европейския съд по правата на човека, е необходимо допълването и детайлизирането на предложените промени.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

На следващо място, Фондация „Български адвокати за правата на човека“ счита, че са необходими промени в медицинските стандарти „акушерство и гинекология“ в посока занижаване на изискванията за „жизнеспособен плод“, които определят разликата между „аборт“ и „раждане“. С въвеждането на такива изменения българското законодателство ще се приближи към европейското и ще позволи тези деца да бъдат третирани с уважение, а на родителите им ще се спести поне скръбта, че са били изгорени като биологични отпадъци

При формулиране на предложенията си сме се ръководили от стандартите на Световната здравна организация, Европейския съюз и практиката на Съда в Страсбург, както и от законодателството в тази област на пет европейски държави – Полша, Чехия, Франция, Великобритания и Унгария. Анализите на националните закони и практика са изготвени изцяло за целите на настоящото становище от водещи адвокатски кантори във Франция (Weil, Gotshal & Manges) и Великобритания (ReedSmith). Приложени са и пълните текстове.

Считаме, че основното предизвикателство пред българските народни представители е да предоставят на законодателно ниво право на родителите на мъртвородени деца да дадат име и да погребат децата си, като се гарантира достойно и почтително отношение, както към чувствата на родителите, така и към телата на децата.

В изложението си по-долу сме разделили предложението си на две части – необходимите промени на законодателно ниво и необходимите промени на подзаконовите нормативни актове.

I. Законът за гражданската регистрация

Съгласно Закона за гражданската регистрация („ЗГР“) при аборт не се съставя акт за раждане, трупът или неговите останки не се предават на родителите, дори при поискване, родителите не биват уведомявани как и по какъв начин останките биват третирани. Няма изрично записано законово задължение за зачитане достойнството им, което представлява начеса в гарантираното право на родителите на зачитане на личния и семейния им живот, който е пряко свързан с този въпрос.

По закон акт за раждане се издава на живородено дете. В момента ЗГР не предвижда издаването на акт за раждане на мъртвородено дете, доколкото актът за раждане се издава на седмия ден от раждането. Внесеното от Министерски съвет предложение за изменение и допълнение на ЗГР предвижда изрично на всяко

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

мъртвороденото дете да бъде издаван „акт за раждане на мъртвородено дете“ в срок от 48 часа след раждането.

Не става ясно обаче дали останалите реквизити на този акт ще са идентични с тези на акта за раждане и според нас е важно въпросът да бъде изрично регламентиран, за да може родителите да дадат име на детето си. В тази връзка считаме, че е необходимо да се допълни и разпоредбата на чл. 88 ЗГР като се предвиди образец на акт за раждане на мъртвородено дете, така както са предвидени образци и за останалите актове за гражданско състояние.

Как е уреден този въпрос в други европейски държави?

В **Полша** (виж приложение № 1) медицинските критерии, определящи разликата между аборт и раждане нямат никакво значение за правото на родителите да дадат име на детето си и да го погребат.

От значение за съставянето на акт за раждане и даване на име на детето е неговият пол, т.е. дори при аборт, ако полът на фетуса може да бъде установен, се издава акт за раждане, вкл. ако за това са нужни генетични тестове. Отделът за гражданско състояние издава акт за раждане, в който се отбелязва, че детето е било мъртвородено и дали смъртта е настъпила преди или след раждането. Акт за смърт не се издава.

Разликата между аборт и раждане няма значение и за погребението на мъртвородено дете, тъй като легалното понятие „трупове“ включва и останките на мъртвородено дете, без значение от продължителността на бременността. Основанието за погребението на мъртвородено дете е медицински документ, наречен уведомление за смърт (което е различно от акт за смърт), в който се отбелязва фактът и причината за смъртта. Този документ, също както и актът за раждане, съдържа имената на мъртвороденото дете, датата и мястото на раждането и имената на родителите. В изготвения за целите на настоящото становище анализ изрично е подчертано, че погребването на мъртвородено дете (без значение от продължителността на бременността) е лично право на родителите, а не тяхно законово задължение. Във всички случаи обаче на тези деца се дължи достойно отношение.

В **Чехия** (виж приложение № 2) разликата между аборт, мъртво родено дете и дете, починало скоро след раждането е от значение за даването на име и погребението.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

При аборт акт за раждане не се издава, на детето не се дават имена, останките не са предават на родителите, а се изгарят.

Също както и в България законът не съдържа изрична дефиниция на „мъртвородено дете“ и както и у нас тя се извежда от определението за недоносен плод (*aborted fetus*), а именно - плодът да няма признаци на живот, да е с тегло над 500 гр., или да е била достигната 22 г.с., или да е с дължина поне 25 см. На мъртвороденото дете обаче се издава акт за раждане и то се вписва в регистрите за гражданско състояние. Родителите имат право да дадат имена на детето си в едномесечен срок.

В чешкото законодателство не е ясно уреден въпросът как биват третираны останките и как бива погребвано едно мъртвородено дете. Разпространена практика, макар и без правна регламентация, е лекарят да даде възможност на родителите да поискат останките в срок от 96 часа, за да ги погребат и ако това не се случи разпорежда изгаряне.

Според изготвения за целите на настоящото становище анализ, в Чехия за да се приеме, че едно дете е живо родено, не се изисква плодът да е живял някакъв период от време или да има определена възраст или тегло, ако е показал поне един признак на живот. На всяко дете, починало след раждането се издава акт за раждане, дава му се име и се погребва, ако тялото не е нужно за медицински или научни цели.

Във **Франция** (виж приложение № 3) съгласно решения на Върховния съд от 2008 г. границата между аборт и раждане на мъртво дете не се определя от продължителността на бременността или теглото на плода. Според Гражданския кодекс мъртвородено е дете, родено живо, но не жизнеспособно. Аборт е доброволно прекъсване на бременността преди 12-15-та г.с.

При аборт не се издава свидетелство за раждане, а останките се третират като биологичен отпадък.

При раждане на мъртво дете, вкл. при спонтанен аборт или медицински асистирано раждане, лекарят издава свидетелство за раждане (което е медицински документ, а не акт за гражданско състояние), въз основа на което, ако родителите пожелаят, се издава акт за раждане на мъртво дете. Това искане не е обвързано със срок. Родителите могат да дадат лично име на детето си и да го погребат.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

Когато едно дете е родено живо и жизнеспособно, но почине преди органът по гражданско състояние да бъде уведомен за раждането, на детето задължително се издава акт за раждане и акт за смърт. Детето се кръщава и погребва, като по време на краткия си живот то придобива пълна юридическа правоспособност и свързаните с това права. За разлика от България, където с подзаконов нормативен акт са въведени критериите за жизнеспособност, по закон във Франция това се определя от лекаря в зависимост от конкретния случай. Обикновено се приема за жизнеспособен плод, който непосредствено след раждането има признаци на респираторна и сърдечна дейност. Това медицинско решение подлежи на съдебен контрол, като съдът може да отмени акта за раждане на мъртвородено дете и да укаже да бъдат издадени акт за раждане и акт за смърт.

В Англия и Уелс (виж приложение № 4) медицинските критерии, определящи разликата между раждане на мъртво дете и аборт имат значение единствено за това дали задължително се издава акт за раждане или не, и дали погребението е задължително или не. Когато става дума за аборт, издаването на документ за раждане, даването на име и погребването на детето зависи от волята на родителите.

Мъртвородено е дете, родено след 24 г.с., което не диша и няма други признаци на живот. На всяко мъртвородено дете задължително се издава „свидетелство за раждане на мъртвородено дете“ и раждането се отбелязва в отделен регистър, различен от общия регистър на ражданията. Раждането може да бъде регистрирано както от родителите, така и от посочени в закона лица. В свидетелството детето се вписва с пълното си име или описание и задължително се погребва или кремира.

Мъртвороден плод преди 24 г.с. не се регистрира като мъртвородено дете. Законът не задължава родителите да регистрират раждането или да организират погребението, но те могат да го направят, ако пожелаят. В такива случаи лекарят или акушерката издават медицинско удостоверение, в което се отбелязват името на детето и се потвърждава, че е било родено преди 24 г.с. и не е показвало признаци на живот. Това удостоверение позволява на родителите да организират погребението. Родителите имат възможност също така да получат свидетелство за раждане, което не е официален документ и в него да впишат името на детето, с или без бащино име.

В Унгария (приложение № 5) правата на родителите да дадат име и да погребат детето си е в зависимост от това дали детето е родено живо, но е починало преди органа по гражданско състояние да бъде уведомен за смъртта или детето е родено мъртво (дете

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

родено след 24 г.с., което не дава признаци на живот), или смъртта е настъпила в утробата на майката преди 24 г.с. В първите два случая на детето се дава име, което се отразява в удостоверението за перинатален преглед на починалия. При аборт родителите нямат право да дадат име на детето си.

Законът гарантира на родителите правото да погребат мъртвороденото си дете или детето, починало преди съставянето на акт за раждане. Ако родителите или друго лице не пожелаят да поемат този ангажимент, болницата, където е протекло раждането е длъжна да организира достойно погребение.

Съгласно Закона за погребенията и постановлението за неговото приложение, ако желаят родителите могат сами да организират погребението, когато смъртта е настъпила преди 24 г.с. В скорошен доклад на унгарския Омбудсман е констатирано, че не винаги болниците изпълняват законовите си задължения да разяснят на родителите какви са правата им в такава ситуация. На много места в нарушение на заповед на министъра на здравеопазване от 2002 г. фетусът бива третиран като биологичен отпадък. Има и обратни случаи когато на родителите не се обяснява, че болницата има задължението да организира погребението, ако те не желаят да се ангажират.

Практиката на Съда по правата на човека в Страсбург

Съдът нееднократно е посочвал, че понятията личен и семеен живот не подлежат на изчерпателно тълкуване и са приложими към различни случаи, свързани със смърт на близък човек, като забавяне при връщането на тялото на починалия на близки роднини; отказ за транспортиране на урната с прахта на починалия съпруг на жалбоподателката; трансплантация на органи на починалия, за която близки не са били уведомени или не е било поискано тяхното съгласие. До този момент Съдът се е произнесъл по две дела, пряко свързани с правото на родителите да погребат мъртвороденото си дете, да присъстват на погребението му и да имат гаранции, че властите третира с уважение тялото на детето им.

По делото *Hadri-Vionnet v. Switzerland* (жалба no. 55525/00) Съдът е разгледал случай на жена, родила в 27-мата седмица от бременността в общинска болница. Трупът на бебето ѝ е бил поставен в дървен ковчег и транспортиран с ван до гробищата, където бил погребан в общ гроб. Жалбоподателката не е била уведомена, че може да организира погребение с подходяща церемония. Съдът в Страсбург е постановил, че майката е имала

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

право да присъства на погребението на мъртвороденото си дете и трупът му да бъде транспортиран при подходящи условия и с дължимото уважение и респект.

В решението си, което е постановено през 2008 г., Съдът признава, че правото на родителя да погребее детето си е елемент от правото на зачитане на личния и семейния живот. Съдът по никакъв начин не обвързва това право с момента, в който бременността е била прекъсната. От значение са единствено желанията на родителите да оплачат детето си и да му организират достойно погребение.

В тази връзка българският Закон за гражданската регистрация е в нарушение на Конвенцията и за да бъде приведено законодателството ни в съответствие с нея са наложителни промени.

Решението *Marić v. Croatia* (жалба No. 50132/12) е постановено през юни 2014 г. Жалбоподателят се оплаква, че тялото на мъртвородено му дете е било изхвърлено с биологичните отпадъци. Съдът е постановил, че централен въпрос по делото е дали родителите имат право на конкретна погребална церемония или да бъдат уведомени къде е погребано детето им, а дали болницата е имала правото да третира тялото като отпадък. Според решението липсата на яснота и предвидимост на националното право повдига въпроса за липсата на достатъчно правни гаранции срещу произвол, присъщи на изискването за законност по чл. 8 от Конвенцията.

В светлината на това решение при приемането на предложените промени в Закона за гражданската регистрация законодателят трябва да се увери, че тези измененията ще бъдат обезпечени с правила и норми, гарантиращи дължимото уважение към телата на мъртвородените деца.

II. Необходимостта от изменение на медицинския стандарт „акушерство и гинекология“

Предвидените и необходими законодателни изменения трябва да бъдат обвързани и с промяна на подзаконовата нормативна база, защото именно въведените медицински стандарти определят условията, при които един плод се определя като потенциално нежизнеспособен (аборт), като мъртвородено дете или като живородено дете. Разликата между раждане и аборт и между мъртво и живо родено дете са пряко свързани с

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

въпросите дали родителите могат да дадат име на детето си и дали имат право да го погребат, съответно да знаят, че останките на плода са третираны с уважение и достойно.

Понятията аборт и раждане са дефинирани в Наредба № 19 от 22 декември 2014 г. за утвърждаване на медицински стандарт "акушерство и гинекология" на Министерство на здравеопазването („Наредба 19/2014“).

Към декември 2014 г. в България дефиницията за аборт е „загуба или прекъсване на бременност, преди плодът да е станал потенциално жизнеспособен“, а раждане е „цялостна екстракция на плод, който потенциално е жизнеспособен“.

Според Наредба 19/2014 като потенциално жизнеспособен се определя плод, който при раждане има телесна маса над 800 грама и/или минимална гестационна възраст 26 седмици, независимо дали плодът е роден жив (т.е. има признаци на кръвна циркулация) или мъртъв. Жизнеспособен е и плод с по-ниски от тези показатели, ако е роден жив и е живял поне 3 денонощия.

Така мъртвородено е всяко дете, родено без признаци на кръвна циркулация с тегло над 800 гр. (респ. след 26 г.с.) или родено живо с тегло под 800 гр. (респ. преди 26 г.с.), но живяло поне 3 денонощия.

Какви са стандартите в проучените европейски законодателства?

На първо място следва да се отбележи, че **Световната здравна организация¹** (СЗО) определя за живороден плод, без значение от продължителността на бременността, който след отделянето от майката диша или показва други признаци на живот. Мъртво раждане е, когато смъртта е настъпила преди отделянето на плода от майката, без значение от продължителността на бременността. Препоръката на СЗО във връзка със статистиката на смъртността е да се регистрира всеки плод, роден с тегло над 500 гр. или, ако теглото, не е известно, след 22 гестационна седмица или с дължина над 25 см.

¹ Виж [WHO's International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems](#), 10th edition, p. 159

Аналогични са критериите, въведени от **Европейския съюз** за целите на статистиката на причините за смъртността².

В **Полша**, където както посочихме по-горе, разграничението има значение само за медицинската документация, аборт е експулсия или екстракция на плод, който не диша или не показва други признаци на живот до 22-та седмица на бременността. Мъртво раждане е експулсия или екстракция след 22-та седмица от бременността на плод, който не диша или не показва други признаци на живот. Т.е. телесната маса на плода е без значение. Без значение е и дали плодът е живял някакъв период от време.

В **Чехия** законът определя като аборт експулсията на плод без признаци на живот и с тегло под 500 гр. или ако масата е неизвестна експулсиране преди 22 гестационна седмица. Мъртвородено е дете, родено без признаци на живот и с тегло поне 500 гр. или, ако теглото е неизвестно, след 22 г.с. или, ако възрастта е неизвестна, с дължина поне 25 см. Отново, без значение е дали плодът е живял някакъв период от време.

Във **Франция** аборт е доброволно прекъсване на бременността преди 12, 13 или 15 г.с. Мъртвородено е дете, родено мъртво след 12, 13 или 15 г.с. или родено живо, но не жизнеспособно, както и при медицински асистирано раждане, вкл. прекъсване на бременността по медицински причини. За жизнеспособен се приема плод, който непосредствено след раждането има признаци на респираторна и сърдечна дейност.

В **Обединеното Кралство** мъртвородено е дете, родено след 24 г.с., което не диша и не проявява други признаци на живот. Аборт е прекъсване на бременността, без значение по каква причина, преди 24-та седмица. Това разделение не засяга правото на родителите да дадат име на детето си и да го погребат.

В **Унгария** мъртвородено е дете, родено след 24 г.с., което не показва никакви признаци на живот. Аборт е прекъсване на бременността преди 24-та седмица. Това разграничение не касае правото на родителите, ако желаят да погребат сами детето си.

² Виж [COMMISSION REGULATION \(EU\) No 328/2011](#) от 5/04/2011 implementing Regulation (EC) No 1338/2008 of the European Parliament and of the Council on Community statistics on public health and health and safety at work, as regards statistics on causes of death, Art. 3

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

Заключение

Ниската граница, определяща разликата между аборт и раждане на мъртво дете, позволява на родителите в повече случаи, ако желаят, да дадат име на детето си и да го погребат. У нас към този момент не е възможно кръщаването и погребването дори на мъртвородено дете, колкото и да е завишена границата между аборт и раждане. Считаме, че е наложително приемането на предлаганите от Министерски съвет изменения на Закона за гражданската регистрация, но те следва да бъдат допълнени и със създаването на нарочен регистър на мъртвородените деца и промяна в образеца за акт за раждане, която да дава възможност тези деца да получат име.

В повечето от прегледаните законодателства родителите имат право да дадат име и да погребат децата си, дори когато по закон те са плод на аборт, а не са мъртвородени. В Полша и Великобритания това е изрично право, във Франция това е право на родителите, които са загубили детето си не в резултат на доброволен аборт. В Чехия законът и практиката са близки до българските с изключение на границата между аборт и раждане. В Унгария на родителите имат правото да погребат детето си, дори когато фетусът е починал в утробата на майката преди 24 г.с.

Видно от представените две решения на Европейския съд по правата на човека този съд е категоричен, че държавата е длъжна да гарантира чрез законодателството и практиката си, че трупове било на плод, било на мъртвородено дете трябва да бъдат третирани с уважение, а не като биологичен отпадък. В тази връзка трябва да се приветстват измененията, които предвиждат, че препис-извлечението от акта за смърт се издават освен служебно на общински или държавен орган, така и на близките на мъртвороденото дете. Нужна е обаче изрична норма на законово или подзаконово ниво, която да посочва какъв е редът за погребване на мъртвородени деца и чие е задължението за това при липса на желание на родителите.

Следва да се отбележи разликата в стандарта при определяне на границата, отвъд която родителите нямат никакви права спрямо мъртвороденото си дете. От пълното признаване на правото на родителите в Полша, Англия и Уелс да дадат име и да погребат детето си без значение от неговата гестационна възраст или тегло, през правомощието на лекаря във Франция сам да прецени жизнеспособността на плода без значение от продължителността на бременността и теглото му, до границата от 500 грама или 22-ра гестационна седмица в Чехия (стандартът въведен от СЗО и ЕС).

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

Българската законодателна уредба е далеч по-рестриктивна. У нас границата, отвъд която едно дете се счита за жизнеспособно, е съществено и неоправдано по-висока – теглото е 800 гр., а гестационната възраст от 26 седмици нагоре. Изключение от това правило е, ако роденото е преживяло 3 денонощия.

Становището на Български адвокати за правата на човека е, че тези правила не съответстват на световните стандарти и представляват неоправдана намеса в правото на личен и семеен живот на родителите.

Уважаеми дами и господа народни представители,

Уважаеми членове на дирекция „Нормативно регулиране на системата на здравеопазването“ към Министерството на здравеопазването,

Считаме, че представеният анализ на относимото европейско законодателство и така формулираните нужни промени и допълнения в българските закон и практика ще подпомогнат дейността ви при привеждането на българското законодателство в съответствие с международните норми и стандартите по защита правата на човека.

гр. София

С уважение:

30 март 2015 г .

адв. София Рабойникова

Фондация „Български адвокати за правата на човека“

Приложения:

1. Сравнително правен анализ на законодателството в Полша, изготвен по искане на БАПЧ от адвокатска кантора Weil, Gotshal & Manges – Paweł Rymarz sp.k

2. Сравнително правен анализ на законодателството в Чехия, изготвен по искане на БАПЧ от адвокатска кантора Weil, Gotshal & Manges s.r.o. advokátní kancelář

3. Сравнително правен анализ на законодателството във Франция, изготвен по искане на БАПЧ от адвокатска кантора ReedSmith, офис Париж

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

4. Сравнително правен анализ на законодателството в Уелс и Англия, изготвен по искане на БАПЧ от адвокатска кантора ReedSmith, офис Лондон.

5. Сравнително правен анализ на законодателството в Унгария, изготвен по искане на БАПЧ от адвокатска кантора Weil, Gotshal & Manges - Siegler Ügyvédi Iroda

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.